

POSEL SVĚTLA
(Hra z budoucna)

Osoby:
OTEC
MATKA
STANDA
ARTUR

(Na obyčejné židli sedí Artur. Proti němu, pohodlně usazeni v křeslech, hoví si otec

s matkou. Do stěny místnosti ústí konec roury o průměru cca 50 cm. Otvor je uzavřen dvířkovým poklopem.)

ARTUR:... pekař měl na levém oku tři dioptrie a na pravém oku dvě a půl dioptrie.

Strojvůdce byl na tom hůře. Měl na levém oku čtyři dioptrie a na pravém dokonce

šest dioptrií. Kolik dioptrií měli pekař a strojvůdce dohromady?

OTEC: Tři!

MATKA: Patnáct a půl.

ARTUR: (po chvíli): Správná odpověď zní: Pekař a strojvůdce měli dohromady patnáct a půl dioptrie.

OTEC: To jsem blázen.

MATKA: Tatínku, podívej: už sám strojvůdce měl na jednom oku šest dioptrií. Tak

jak můžou mít oba dohromady tři?

OTEC: Já vím. Úsudek já mám slabej.

ARTUR: A nyní něco pro zasmání. Veselé příhody se stávají také při výlovu rybníků. Jedna za všechny: V Tučapech zůstal při výlovu jeden pěkný kapr v bahně.

Baštýř Adámek vzal podběrák a chtěl kapra nabrat. Bidlo podběráku však bylo krátké, a tak se baštýř Adámek musel za kaprem řádně naklonit. Než se nadál, ztratil rovnováhu a sletěl po hlavě do bahna. A tak se v bahně mrskali dva – kapr a baštýř Adámek. Všichni kolem se notně nasmáli. Nebo jiná příhoda: Mladý Podskalský byl na výlovu poprvé. Všelijak se mezi rybáři motal, až se z apletl do sítí. Namoutě, řekl baštýř Adámek, takový kus jsme v Tučapech ještě nechytili. Všichni

kolem se notně nasmáli. Nebo jiná příhoda...

MATKA (bez ohledu na to, že Artur pokračuje ve vyprávění): Mně se to nelíbí.

OTEC: Proč? Vždyť je to hezké.

MATKA: Já myslím Standu, víš? Vždycky jezdí na vánoce, a najednou se k nám rozjede už teď. Co má asi za lubem?

OTEC: Třeba se mu po nás stýská.

MATKA: Kdepak, ten má něco za lubem. (Vstane a přiloží ucho k rouře.)

OTEC: Už jede?

MATKA: Ještě ne.

ARTUR:... Jednou jel baštýř Adámek s kamarády na pramici. Podívejte, řekl jim,

jaká je tady na té straně hloubka. Všichni se k němu nahrnuli a loď se převrátila.

Ze břehu je pozoroval tučapský mlynář Souček a smál se na celé kolo.

A nyní vám zazpívám.

A já su synek z Polánky

a já su synek z Polánky

a já si hledám galanky...

OTEC (přátelsky plácne Artura po zádech a ten zmlkne): Já nevím, maminko, ty

uvažuješ jako za starých časů. Jako nějaká výminkářka, která zažívá od dětí jen

ústrky. Dnes je přece jiná doba.

MATKA: To mi nemusíš vykládat, tatínku. Sama dobře vím, že dnes už jsou lidé k

sobě laskaví a hrubé chování známe jen z knih.

OTEC: No. Tuhle jsem si zrovna četl ve starém slovníku a padly ti mi do oka pod

písmenem P takové výrazy... To bys nevěřila, čím se lidé dříve častovali.

MATKA: Měli bychom ty slovníky vyhodit. Člověk se někdy neubrání, ve vzteku v

tom začne listovat a připletou se mu na jazyk hrozná slova...

(V potrubí se ozve blížící se hukot, který je ukončen nárazem těžkého předmětu na

spirálu péra.)

MATKA: Standa!

(Oba rodiče se vrhnou k uzávěru roury a otevřou ho. Na jeho rubu ještě kmitá velká spirála připomínající přítlačné péro kapesní svítilny. V ústí roury se objeví

Standova hlava s chráničem temene, jenž je připevněn pod bradou gumovou páskou. Rodiče uchopí syna za rameno a vytáhnou ho na jeviště jako z trouby. Standa

je dlouhým pobyt v potrubí celý prkenný. Je oblečen do lesklého balonového

pláště a na prsou má přitisknutou aktovku.)

OTEC: Vítej, synu. Jakou jsi měl cestu?

STANDA: Celkem dobrou. Ovšem se Všetatech byla zase zácpa. Osobní potrubní doprava se tak rozmohla, že dnes už jezdí rourou kdejaký halama. Až do Bakova

a jsem před sebou tlačil křupana v okovaných botách. (Sáhne si na hlavu.) Ještě teď

to bolí.

OTEC: Hlavně žes nikde nečekal.

MATKA: Tatínku, ve Všetatech byla zácpa. Teď to říkal...

OTEC: To je jedno, ale hlavně, že nikde nečekal.

MATKA (k Standovi): Já mám vždycky strach, že se s někým srazíš. Jezdíš jako divoch...

STANDA: Je pravda, že balonový plášť má minimální tření, ale zas to tak dobře netěsní. To bys koukala při pilných jízdách. To má člověk na hlavě široký klobouk a

těsní jako píst. Když se s takovým expresním chlapem srazíš, tak tě tejdě b rní hlava. Zrovna minulou středu: Hučím si to do Trnavy a v Kútech bim ho. B ača v protisměru. Naštěstí ještě nebyl rozjetej. Já měl víc vzduchu, a tak m ilej bača musel

zpátky.

OTEC: Přetlačils ho.

STANDA: Ale hezky jsme si popovídali. Měli jsme hlavy u sebe... Kampak, povídám. A on: Do Prahy... som chcel.

MATKA: A jak se stále máš?

OTEC: Jak jde advokacie?

STANDA: Tu mi ani nepřipomínej, otče. Koho to vlastně napadlo dát mě na práva?

OTEC: To byl matčin nápad.

MATKA: I pan učitel Čermák to doporučoval.

STANDA: Tak řekněte panu učiteli Čermákovi, že mu za to jeho doporučení pěkně

děkuju. To mu klidně řekněte. (Rodiče skočí k věšáku a matka pomáhá otci do kabátu.)

OTEC (pro sebe):... že mu Stáníček pěkně děkuje...

STANDA: Ať si posílá na práva... (Všimne si, že se rodiče někam chystají.) Kam

jdete?

MATKA: K Čermákovům.

STANDA: Ale ne teď! Až příležitostně. Až ho třeba potkáte. Nebo mu to vůbec neříkejte. Ta vaše ochota mi jde na nervy!

OTEC (zase se svléká): A ty nejsi s povoláním advokáta spokojen?

MATKA: Vždyť je to tak ušlechtilé zaměstnání pomáhat nevinným, urovnávat spory...

STANDA: Jak vy tu žijete! Svět letí dopředu, a co vy? Vyjděte trochu na čerstvý

vzduch! Nechte se ovanout tím svěžím... (Rodiče se znovu strojí na cestu.)

MATKA: Tatínku, vem si šálu!

STANDA: Ale teď ne, až příležitostně! Ano. Ochota hloupost! Jak je mi tu mezi vámi těsně! Poslouchejte mě dobře. Celá Praha chodí v rádiovkách! A co vy? (Sáhne

do aktovky pro rádiovku, sám si jednu nasadí a dvě hodí rodičům.) Zkuste si je!

MATKA (nasazuje si rádiovku): Tak v tomhle se teď v hlavním městě chodí...

OTEC (rovněž v rádiovce): A proč je tady ten pindourek?

STANDA: Anténa, tatínku. Symbol rádiového věku!

OTEC (dívá se na matku): Je to nezvyklé...

STANDA: Troufli byste si v tom na náměstí?

MATKA: Já ne.

OTEC: Snad za tmy.

STANDA: Vidíte! Je mi vás líto. V Praze na Václavském náměstí, v Kotcích, na Címrmanově třídě, všude se to rádiovkami jen hemží!

OTEC: Címrmanova třída? Tu neznám.

STANDA: Bývalá Ferdinandova.

MATKA: Ta, co vede k Národnímu divadlu?

STANDA: Ta.

MATKA: Tak to je teď Címrmanova třída...

STANDA: Ano. Chtěli ho poplivat. Chtěli, aby upadl v zapomenutí. Ale mládež si ho nenechala vzít.

MATKA: Jaký to musel být košatý člověk.

OTEC: Byl jsem jednou v jeho divadle. Stačí mi to na celý život.

MATKA: Stando! Ty z náš děláš zápečníky. Ale my jdeme s dobou. Podívej, co jsme si koupili! (Plácne Artura po zádech.)

ARTUR (dozpívá):... a já i hledám synečka. A nyní něco pro zasmání: Veselé příběhy se stávají také při výlovu rybníků. Jedna za všechny: V Tučapech zůstal při výlovu jeden pěkný kapr v bahně. Baštýř Adámek vzal podběrák a chtěl ka pra nabrat...

STANDA (prohlíží Artura): Hm, zábavný Artur, dvoulampovka, to už má dneska kdekdo. (Vypne Artura.) Ukážu vám něco lepšího. Zhasněte! (Otevře aktovku, matka zhasne světlo.)

OTEC: Maminko, zase vypli proud.

STANDA (vyjme z aktovky baterku a rozsvítí ji. Kužel světla klouže po divácích): Co

tomu říkáte?

MATKA: Co je na tom? Obyčejné elektrické světlo.

STANDA: Obyčejné říkáš? Tak rozsviť!

(Matka rozsvítí. Standa ukáže válcovitou baterku.) Podívejte!

MATKA: K tomu nevedou žádné dráty?

STANDA: Ne.

MATKA: Ale, tatínku! Jako bys neznal Voltův článek! Zinková a měděná destička

a ponořené do roztoku kyseliny sírové.

STANDA (podá jí baterku): Zatřep si s tím!

MATKA (zatřepe u ucha baterkou): Nic tam nežbluňká...

STANDA (vítězně): Suchý článek!

OTEC: Suchý článek? Úplně suchý? Ten pokrok! Kde se to zastaví...

STANDA: V Praze jsou tyto baterky běžnou věcí. Některé vinohradské rodiny mají i

dvě až tři. O tom se vám tady v zaostalém Tanvaldě ani nesní. Ale já to tu rozsvítím! Nebudu již juristou!

OTEC: Ty nebudeš juristou?

STANDA: Ne. Ta krátkozrakost dát mě na studium práv! Všeobecná harmonie byla

za dveřmi, a vy jste byli slepí. Co s advokátem ve světě, kde lidé nepáchají trestné

činy?

MATKA: Copak už nejsou zloději?

STANDA: Jsou, ale nekradou.

MATKA: A co urážky na cti? Bývalo jich vždycky tolik.

STANDA: Nic. Moje kancelář zeje prázdnotou. Loni na podzim jsem propustil i ty

dva placené animátory, kteří fingovali v čekárně nával.

OTEC: A co budeš dělat?

STANDA: Baterky. Nebude chalupy v Jizerských horách, kde by neměli baterku značky „Standa Mirvald – Tanvald“. A nebudu vyrábět jen takovéhle. Až se zavědu, hodím na trh (ukáže asi půlmetrovou míru) takhle veliké. A pro budoucnost

mám připraven zcela nový typ. Budu vyrábět kapesní svítilny... Nemůže nás někdo

slyšet?

OTEC: Tady můžeš klidně, bez obav...

STANDA: Podívejte se radši za dveře.

MATKA (nahlédne do kulis): Nikdo tam není.

STANDA: Budu vyrábět kapesní svítilny takhle veliké. (Rozpřáhne se na celou délku paží.)

OTEC: Ten pokrok! Kde se to zastaví!

MATKA: Takové světlo!

STANDA: Nazvu tento typ Don Šajn. Seznámil jsem se v Praze s jedním chemikem .

Pracoval dosud u firmy Knot a Čadil, ale přejde ke mně. To je hlava! Přidával do

baterii dvanitrotoluen. Ale teď objevil něco lepšího: trinitrotoluen. Co nevídět mi

ho přiveze.

OTEC: Není to špatný nápad, Stando, ale kde vezmeš tovární budovu?

STANDA: Všechno jsem už promyslel. Zařídím se tady doma. V koupelně bude salmiak, v kuchyni lisovna a v ložnici dehet.

MATKA: Stáníčku, a kde budeme spát?

STANDA: I na to jsem pamatoval. Pro staré lidi jsou teď krásné útulky. Vybral jsem

vám jeden vysoko v Jizerských horách. Jmenuje se Dědova mísa.

MATKA: Počkej, Stáníčku, abychom si to ujasnili. Nemyslíš snad, že bychom měli

opustit tento dům a přestěhovat se jinam?

STANDA: Ale ne. O žádné stěhování nepůjde. Prakticky tu všechno necháte a do ruky si vezmete jen uzlíček.

OTEC: Prosím vás, trochu pomaleji. Já vás nestačím sledovat.

STANDA: Je to možný? To jsou prosím lidé, kteří celý život pracovali hlavou!

MATKA: Tatínku, Standa nás chce odstěhovat do Dědovy mísy.

STANDA: Přece jsem řekl, že o žádné stěhování nepůjde.

OTEC: No tak vidíš. Co pořád máš s nějakým stěhováním?

MATKA: Stěhovat se nebudeme. Je to horší. Půjdeme jenom s uzlíčky.

OTEC: Já tomu pořád nerozumím.

STANDA: To jsou prosím lidé, kteří celý život pracovali hlavou.

MATKA: Tatínku, soustřeď se: Stáníček nás tady nechce. My dva musíme jít pryč.

Tenhle dům si nechá sám a bude tu dělat baterky. Bez nás.

OTEC: Tenhle dům?

MATKA: Ano, tenhle dům.

OTEC: Tenhle dům, který jsem postavili téměř svýma hlavama?

STANDA: Už jsem si zajistil pár schopných lidí. Z Prahy mi přijede ten chemik a dělníky si zjednám tady v Tanvaldě.

OTEC: My tu nebudeme bydlet?

MATKA: My půjdeme do hor. Na Mísu.

OTEC: Aha. Vidiš, co si lidé všechno nevymyslí. My ti, Stáníčku, taky něco p ustíme. Taková hádanka zajímavá. Poslouchej. (Jde a třepne Artura po zádech.)

ARTUR:...v bahně. Baštýř Adámek vzal podběrák...

MATKA: To bylo dřív, tatínku. (Otec zatahá Artura za ušní lalůček.)

ARTUR (jazyk mu v ústech rychle klokotá, a když ho otec přestane za ucho tah at, promluví normálně): ...dokonce šest dioptrií.

MATKA: Ještě dřív. (Otec a Artur opakují hru.)

ARTUR: Něco pro chytré hlavy: Pekař měl na levém oku tři dioptrie a na pravém oku dvě a půl dioptrie...

STANDA (který během předchozího dialogu starostlivě naslouchal u potrubí): Tiše! Vypni ho! (Matka Artura vypne.) Myslel jsem, že už jede ten chemik.

OTEC: Škoda, žes to nedoposlechl, Stáníčku. To bys možná ani ty neuhod.

MATKA: Stáníčku, tatínek pořád ještě nepochopil, co po nás chceš. Ale jestli s tím nepřestaneš, tak mu to možná dojde a pak bude zle!

OTEC: Je to patnáct a půl dioptrií.

STANDA: Tak dost. Ve chvíli, kdy přede mnou stojí úkol dát lidstvu více světla a před vámi třicetikilometrový ostrý pochod do hor, není čas na řeči. Běžte balit.

MATKA: A tobě je, Stáníčku, jedno, co si o tobě pomyslí lidé?

STANDA: Řekněte jim všem, že pokrok je něco jako řeka...

OTEC:... Jako řeka... (bere si šálu, klobouk a hůl)... já to vezmu horem a ty jdi přes náměstí.

MATKA (váže si šátek):... U Kouřilů musíš pořádně zabouchat, víš, že neslyšej.

STANDA:... která se valí nezadržitelně vpřed, a co jí stojí v cestě, to smete. Řekněte jim, že váš syn...

OTEC: Já nevím, jestli si to budu všechno pamatovat...

MATKA: Hlavně nezapomeň vyřídit, že se rozvodní Jizera.

STANDA:... je posel světla! Řekněte jim... Ale ne teď! Až cestou. Až se vás budou ptát, kam jdete! Ta ochota spojená s hloupostí! (Otec a matka si odloží, Standa se zadívá oknem ven.)

Teď mě napadá, že sem neprojedou nákladní automobily. Musím dát vykácet višňový sad.

OTEC: Náš višňový sad? Stromy, které jsme dali zasázet těmahle svýma hlavama?

STANDA: A tím odpadá i starost o dřevo.

OTEC: Poslyš, maminko, možná, že jsem zbytečně vztahovačný, ale tak se mi zdá, jestli my tu Stáníčkovi nevadíme.

STANDA: No, konečně!

MATKA: Ne, Stáníčku, ještě nepochopil. Zatím jenom krouží kolem.

OTEC: Ale to on by řekl. Vidě, Stáníčku?

STANDA: Vždyť snad hovořím jasně.

OTEC: No vidiš. To on by řekl, kdyby něco nebylo v pořádku.

STANDA: Podívejte, už není čas. Vozy se salmiakem míří na Tanvald a chemik s trinitrotoluenem sviští potrubím.

OTEC: Vidiš, maminko, jak je Stáníček vzdělaný. Trinitrotoluen! To já bych neuměl ani vyslovit.

STANDA: Já nevím. Já vás snad budu muset přímo vyhodit.

OTEC: A co v Praze, Stáníčku? Jak jde advokacie?

STANDA: To by nikam nevedlo. Pěkně se oblékněte a šťastnou cestu. (Začne je oblékat.)

MATKA: Stando, ještě máš čas. Ještě nic netuší.

(Standa narazí otci kulicha přes oči.)

OTEC: Maminko, zase vypli proud. (Matka mu oči odkryje.)

MATKA: Už ho zase zapli, tatínku.

OTEC: A co máme vyřídit? Že pěkně děkuješ panu učiteli za tu advokacii, potom ta

rozvodněná Jizera. Ale, Stáníčku, nepočkalo by to až potom?... Až půjdeme s těmi

uzlíčky do Mísy... tedy rozhodně nejde o stěhování... je to horší...

MATKA: A už to má! Tatínku, já pustím Artura, nechceš?

OTEC: Maminko, podej mi hůl.

STANDA: To je rozumný slovo. Hůl a dobrý boty a do večera jste tam.

- 13 -

MATKA: Počkej, Stáníčku, kdo ví, k čemu on tu hůl chce. On čte teď ty staré knihy

a tam kolikrát otec vzal hůl a nikam nešel.

OTEC: Podej mi hůl.

MATKA: A co takhle něco pro zasmání, tatínku? (Pustí Artura.)

ARTUR: Všelijak se mezi rybáři motal, až se zapletl do sítí. Namoutě, řekl b

aštýř

Adámek...

OTEC (zastaví Artura): Tady končí zábava, maminko. To jsme si vychovali! To jsme si hráli v kožiše... na prsou! Těmahle svýma holýma hlavama! Ale to jsi n

a omylu, chlapečku. Ty si možná myslíš, že jsme jenom staří, opuštění, do starého

železa, ale my, rozumíš, my máme, chlapečku, v Praze syna advokátem a ten už se

postará, aby si na nás nemoh jen tak někdo...

MATKA: Ale to je on! Ten advokát nás chce právě vyhodit.

OTEC: No tak to by tak ještě scházelo. Aby nás nějaký advokátek s prázdnou čekárnou chtěl vyhnat z našeho vlastního domu.

STANDA: Ale to je nesmysl, abych já vás někam vyháněl. Vy musíte jít dobrovolně.

Vždyť jste dospělí lidé.

OTEC: Já ti něco řeknu. Víš, co to je facka?

STANDA: To nevím.

OTEC: To bývaly takové časy, že když dítě zlobilo, tak otec použil facku. To jsem

teď četl ve staré knize, jmenuje se to Šrajchpuhlíci a jsou tam vysvětlivky, jak se

taková facka dělala. To ten otec takhle natáhl ruku a teď s ní vší silou máchnul. A

tady někde měl ten syn obličej.

MATKA: Ale teď je jiná doba, tatínku.

OTEC: To je taky jeho jediné štěstí. Protože byly i horší věci. Jak jsou tady u žaludku takové ty dršťky, tak když tenkrát chtěli někomu hodně ublížit, tak si vyhlédli

takovou jednu zvlášť citlivou dršťku a tak dlouho do ní tloukli, až tomu šrajchpuhlíkovi tu dršťku rozbili.

STANDA: Podívejte, já bych vám moh půjčit baterku, ale bude lepší, když tam dorazíte za světla.

OTEC: Víš, co my se ti na tu tvou baterku...?

MATKA: Tatínku, jen žádné archaismy!

OTEC: My se ti na tu tvou baterku... Maminko, podej mi slovník.

(Matka podá otci slovník.)

OTEC (začne horečně listovat): My se ti na tu tvou baterku ... tady jsem to ne dávno

někde... Vysočina! Českomoravská... Ne, to by bylo někde jinde... Výstava! Vystavovatí... Ne, to už jsem zase přejel.

MATKA: Najdi p, tatínku, tam toho je!

OTEC (listuje): Pacholku!

MATKA: Dál! Tam jsou lepší.

OTEC: Ponožka, popelnice, poplach!

MATKA (vytrhne mu slovník z ruky): Ukaž, já mu to povím sama. Víš, co jsi? J si...

ježíš, já jsem tak rozčilená, já se snad do toho nestrefím... Prazáklad! Prezenice! To

jsem se dočkali. Na vlastním dítěti. Prchlivec! Tak, a teď jsem to našla. Teď ti to

povím. Teď ti povím to slovo, které se říkalo za starých časů, když na sebe byli lidé

ještě zlí. Tak zlí, jako jsi ty na nás. Teď poslouchej. Víš, co jsi? Ty jsi průduch!

- 14 -

Tak. To je ta nadávka, kterou lidé uzavřeli do slovníků jako výstrahu budoucím generacím. A to slovo jsem musela říci já tobě. Matka synovi. Průduch. Bože, odpusť

mi. (Opře se mimoděk o Artura.)

ARTUR: Veselé příhody se stávají také při výlovu rybníků. Jedna za všechny...

STANDA: No, a teď ty praktické věci: správce útulku Dědova mísa se jmenuje K ruta, budete se u něj hlásit.

ARTUR: ...V Tučapech zůstal při výlovu rybníku jeden pěkný kapr v bahně.

STANDA: Vemte si s sebou chleba, počítá se s vámi až od zítřejší snídaně.

(Během tohoto hovoru, v němž se Standovy a Arturovy věty překrývají, vezme otec

z poličky knihu, vyhledá stránku, uchopí Standovu baterku a zkouší s ní různé pohyby, které se podobají úderu klackem do hlavy.)

ARTUR: Baštýř Adámek vzal podběrák a chtěl kapra nabrat.

MATKA: Je to tak. Mám syna průducha!

STANDA: Program budete mít pestrý: první týden karanténa, později budou povoleny vycházky.

ARTUR: Bidlo podběráku však bylo krátké, a tak se baštýř Adámek musel za kaprem řádně naklonit. (Otec již zřejmě zvládl techniku úderu a nyní zkoumá temeno

synovy hlavy, zda skutečnost odpovídá návodu v knize.)

STANDA: Nepište mi, nebudu mít čas ani na čtení, ani na psaní, budu zcela ponořen

do salmiaku a dehtu.

ARTUR: Než se nadál, ztratil rovnováhu a sletěl po hlavě do bahna.

(Otec už ví, jak na to, zkusí si úder nanečisto, ale pro jistotu ještě naposledy odběhne ke knize.)

MATKA: Když si vzpomenu, že jsem tě kojila vlastní hlavou...

STANDA: Každou sobotu taneční zábava, každou neděli pohřeb. (Otec konečně praští Standu baterkou do hlavy. Standa se tiše sesune na podlahu.)

ARTUR: A tak se v bahně mrskali dva: kapr a baštýř Adámek.

OTEC: Kdepak, maminko, ty staré knihy nebudeme pálit. Tam jsou užitečné věci.

MATKA: Tatínku, neměl by se Stáníček pomalu zvednout, aby byl v Praze včas?

OTEC: Tak, tak. Pojď, zvedneme ho spolu. (Oba nasadí Standovi rádiovku, dají mu

na břicho aktovku, zasunou ho do roury a zavřou poklop. Je slyšet, jak Standa nabírá v potrubí rychlost. Zároveň ale, jako by se kdosi jiný přibližoval.

Rodiče zase usednou proti Arturovi. Tu se ozve z potrubí mohutná detonace.)

MATKA: Tak se toho chemika přece jen dočkal.

ARTUR: Všichni kolem se notně zasmáli. Nebo jiná příhoda: Mladý Podskalský byl

na výlovu poprvé...

(OPONA)